DOMSTOLENS DOM (första avdelningen)

den 11 november 2004 *

I mål C-216/02,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 234 EG,

som framställts av Verwaltungsgerichtshof (Österrike), genom beslut av den 23 maj 2002, som inkom till domstolen den 12 juni 2002, i målet mellan

Österreichischer Zuchtverband für Ponys, Kleinpferde und Spezialrassen

och

Burgenländische Landesregierung,

i närvaro av:

Österreichischer Shetlandponyzuchtverband,

* Rättegångsspråk: tyska.

meddelar

DOMSTOLEN (första avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden P. Jann samt domarna A. Rosas (referent) och R. Silva de Lapuerta,

generaladvokat: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
justitiesekreterare: avdelningsdirektören M.-F. Contet,

med beaktande av det skriftliga förfarandet och efter att förhandling hållits den 4 december 2003,

med beaktande av de skriftliga yttranden som avgivits av:

— Österreichischer Zuchtverband für Ponys, Kleinpferde und Spezialrassen, genom C. Böhm, M. Breitenecker och C. Kolbitsch, Rechtsanwältinnen, samt H. Vana, Rechtsanwalt, samtliga biträdda av M. Maier, Obmann,

— Österrikes regering, genom C. Pesendorfer, i egenskap av ombud,

— Europeiska gemenskapernas kommission, genom G. Braun, i egenskap av ombud,

och efter att den 15 januari 2004 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 2.2 a i kommissionens beslut 92/353/EEG av den 11 juni 1992 om fastställande av kriterier för godkännande eller erkännande av organisationer och sammanslutningar som för eller upprättar stamböcker för registrerade hästdjur (EGT L 192, s. 63; svensk specialutgåva, område 3, volym 43, s. 78).

2 Denna begäran har framställts inom ramen för en tvist mellan Österreichischer Zuchtverband für Ponys, Kleinpferde und Spezialrassen (nedan kallad Zuchtverband für Ponys) och delstatsregeringen i Burgenland angående den senares beslut att i nämnda österrikiska delstat erkänna Österreichischer Shetlandponyzuchtverband (nedan kallad ÖSZV) som avelsorganisation för shetlandsponnyer. ÖSZV är intervenient i målet vid den nationella domstolen.

Tillämpliga bestämmelser

Gemenskapsrätten

3 I rådets direktiv 90/427/EEG av den 26 juni 1990 om avelsmässiga och genealogiska villkor för handeln med hästdjur inom gemenskapen (EGT L 224, s. 55; svensk specialutgåva, område 3, volym 33, s. 172) definieras de ovan nämnda villkor som är tillämpliga vid handel inom gemenskapen med hästdjur och deras sperma, ägg och

embryon. Av andra och tredje skälen i direktivet framgår att syftet med detsamma är att på gemenskapsnivå reglera handeln med hästdjur inom gemenskapen så att en rationell utveckling av produktionen av hästdjur och en ökad produktivitet på detta område säkerställs, ett område som utgör en inkomstkälla för en del av jordbrukarna. Enligt fjärde skälet i samma direktiv beror tillfredsställande resultat på det här området till stor del på användningen av hästdjur som är registrerade i stamböcker som förs av officiellt godkända organisationer eller sammanslutningar. I femte skälet i nämnda direktiv betonas att en fullständig liberalisering av handeln kräver en ytterligare harmonisering av bestämmelserna om stambokföringen.

4 I artikel 4.2 i direktiv 90/427 föreskrivs att kommissionen skall fatta beslut om uppställande av bland annat villkor för godkännande eller erkännande av de organisationer eller föreningar som för eller upprättar stamböcker. I artikel 4.1 definieras de principer som skall beaktas när dessa beslut fattas, vilket skall ske enligt det förfarande som föreskrivs i artikel 10 i samma direktiv.

5 Kommissionen fattade i detta sammanhang beslut 92/353 och uppställde däri villkor för godkännande eller erkännande av de organisationer och sammanslutningar som för eller upprättar stamböcker för registrerade hästdjur. Enligt artikel 1 i detta beslut skall de berörda organisationerna och sammanslutningarna lämna in en ansökan till myndigheterna i den medlemsstat inom vars territorium de har sitt huvudkontor för att bli officiellt godkända eller erkända.

6 I artikel 2 i beslut 92/353 föreskrivs följande:

"1. Myndigheterna i den berörda medlemsstaten skall officiellt godkänna eller erkänna varje organisation eller sammanslutning som för eller upprättar en stambok, om organisationen eller sammanslutningen uppfyller villkoren i bilagan.

2. Om det i en medlemsstat redan finns en eller flera officiellt godkända eller erkända organisationer eller sammanslutningar för en viss ras, får myndigheterna i den medlemsstaten dock vägra erkänna en ny organisation eller sammanslutning

a) om den hotar rasens fortbestånd eller äventyrar en befintlig organisations eller sammanslutnings verksamhet eller program för förbättring eller avelsurval, eller

b) om hästdjuren av den rasen får införas eller registreras i en särskild del av en stambok som förs av en organisation eller sammanslutning, som särskilt för denna dels vidkommande följer de principer som har uppställts i enlighet med punkt 3 b i bilagan av den organisation eller sammanslutning som för stamboken för den ursprungliga rasen.

3. Medlemsstaterna skall underrätta kommissionen om varje officiellt godkännande eller erkännande samt om sådana avslag som har överklagats.

4. Om en organisation eller sammanslutning i en medlemsstat vägras officiellt godkännande eller erkännande, skall sammanslutningen eller organisationen skriftligen underrättas om skälen för avslaget."

7 I artikel 3 i beslut 92/353 föreskrivs dessutom att myndigheterna i en berörd medlemsstat skall återkalla ett officiellt godkännande eller erkännande från varje organisation eller sammanslutning som för stambok, om den inte längre konsekvent uppfyller villkoren i bilagan.

Den nationella lagstiftningen

8 Behörigheten att införliva direktiv 90/427 och genomföra kommissionens beslut på grundval av detta har i Österrike anförtrotts delstaterna.

9 I 9 § i tredje avsnittet i Burgenländischen Tierzuchtgesetz (lag om djuravel i Burgenland) (nedan kallad Tierzuchtgesetz) av den 2 mars 1995 (LGBl 1995/33 i dess lydelse enligt LGBl 2001/32) regleras erkännande av avelsorganisationer. I paragrafen föreskrivs bland annat följande:

"[1.]Delstatsregeringen skall erkänna en avelsorganisation när

1) dess avelsprogram är ägnat att stimulera avel i den mening som avses i 1 § punkt 2,

2) den befintliga populationen är tillräckligt stor för att avelsprogrammet skall kunna genomföras,

3) det finns tillgång till personal och anläggningar som är nödvändiga för avel på god nivå,

4) det bland annat med avseende på villkoren i personellt, tekniskt och organisatoriskt hänseende kan säkerställas att

a) avelsorganisationen har sitt säte i Burgenland,

b) avelsdjuren märks på ett varaktigt sätt så att de kan identifieras,

c) stamboken eller stamregistret förs i god och vederbörlig ordning och uppfödarna tillser att nödvändiga registreringar blir gjorda,

d) varje djur som med hänsyn till härstamning och kvalitet — inbegripet utseende — uppfyller kraven för registrering, har registrerats eller uppges på begäran och kan registreras i stamboken; djur som införs i Burgenland får inte underställas strängare krav än de som gäller för djur [som] har sitt ursprung i Burgenland, och

5) den som bedriver avel inom det materiella och geografiska verksamhetsområdet för en avelssammanslutning som omfattas av dess rättsordning vilken uppfyller kravet på kontinuerligt utövande av verksamheten kan bli medlem i denna sammanslutning.

2. Ansökan om erkännande skall innehålla följande delar:

...

3) avelsprogrammet med angivande av syftet med aveln, avelsmetod, avelns omfattning samt typ, omfattning och användningssätt med avseende på utförd individprövning,

4) angivelser avseende antalet djur som föreskrivits av anläggningar eller avelsbönder som deltar i avelsprogrammet,

5) i fall med en avelssammanslutning:

a) dokumentation rörande rättslig grund och innehållande angivelse av sammanslutningens materiella och geografiska område,

b) stadgan för stamboken med uppgift om krav som skall uppfyllas för registrering under de olika rubrikerna i stamboken,

...

3. Avelssammanslutningar vars materiella och geografiska verksamhetsområde helt eller delvis sammanfaller med det område som avses i punkt 2.5 a skall höras inom ramen för förfarandet för erkännande.

...

5. När det för en ras redan finns en eller flera erkända avelsorganisationer får delstatsregeringen inte erkänna en ny avelsorganisation om detta skulle äventyra rasens bevarande eller medföra risker för det avelsprogram som bedrivs av en befintlig organisation.

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

10 Zuchtverband für Ponys är erkänd i Burgenland som avelsorganisation för shetlandsponnyer sedan den 14 augusti 1997 i enlighet med bestämmelserna i Tierzuchtgesetz.

11 År 1997 ansökte även ÖSZV hos Burgenlands delstatsregering, som är behörig myndighet på området, om erkännande som avelsorganisation för shetlandsponnyer.

12 Zuchtverband für Ponys hördes under det påföljande administrativa förfarandet och motsatte sig då ett erkännande av ÖSZV med argumentet att detta skulle äventyra bevarandet av rasen, dess egen funktion som befintlig organisation och dess program för förädling och urval.

13 ÖSZV erkändes genom beslut av den 30 april 2001 i Burgenland med tillämpning av 9 § i Tierzuchtgesetz, enligt ett fastställt avelsprogram och för en period av tio år.

14 Zuchtverband für Ponys väckte talan mot detta beslut vid Verwaltungsgerichtshof. Enligt delstatsregeringen i Burgenland hade denna organisation emellertid varken partshabilitet i förfarandet för erkännande av ÖSZV eller behörighet att ifrågasätta nämnda beslut vid domstol.

15 Verwaltungsgerichtshof fann att frågan om talans upptagande till sakprövning måste föregås av en prövning av huruvida sökanden i målet vid den nationella domstolen har en i lag skyddad rätt som innebär att nya avelsorganisationer inte skall erkännas när vissa villkor är uppfyllda.

16 Verwaltungsgerichtshof angav att en tillämpning enbart av den nationella rätten skulle föranleda målets avvisande utan möjlighet till prövning av frågan huruvida ett erkännande av ÖSZV som avelsorganisation skulle äventyra bevarandet av rasen eller avelsprogrammet för sökanden i målet vid den nationella domstolen. Enligt Verwaltungsgerichtshofs fasta rättspraxis angående andra texter innebär en bestämmelse som endast ger någon en rätt att yttra sig under ett administrativt förfarande att den ifrågavarande personen inte har partshabilitet i detta administrativa förfarande. Enligt den österrikiska lagstiftningen om det administrativa förfarandet är partshabiliteten det processuella medlet för att framställa rättsliga anspråk. Om en person nekas partshabilitet leder detta till att denna person inte får begära att få ett beslut med ett visst innehåll från myndigheterna, och personen får heller inte efteråt ifrågasätta myndighetens beslut vid domstol.

17 Zuchtverband für Ponys anser sig ha en i gemenskapsrätten skyddad rätt som innebär dels att det skall prövas huruvida erkännandet av ÖSZV äventyrar rasens bevarande eller en befintlig organisations avelsprogram, dels, om svaret därpå är jakande, att den administrativa myndigheten skall avslå ansökan om erkännande. Till stöd för detta har direktiv 90/427 och beslut 92/353 åberopats.

18 Verwaltungsgerichtshof har inte uteslutit att Zuchtverband für Ponys kan ha stöd för sin inställning i beslut 92/353, och har i detta avseende påpekat att det efter domen av den 6 oktober 1970 i mål 9/70, Grad (REG 1970, s. 825; svensk specialutgåva, volym 1, s. 485), är fast rättspraxis vid domstolen att enskilda har möjlighet att vid nationella myndigheter och domstolar åberopa ett beslut som riktas till medlemsstaterna, på samma villkor som gäller i fråga om direktiv.

19 Verwaltungsgerichtshof har i frågan huruvida artikel 2.2 i beslut 92/353 är tillräckligt ovillkorlig och precis för att kunna åberopas direkt av en enskild gjort flera påpekanden.

20 Enligt Verwaltungsgerichtshof kan verbet får i denna bestämmelse betyda att medlemsstaterna har en möjlighet att fritt avgöra om en ny sammanslutning inte skall erkännas då den äventyrar bevarandet av rasen eller en befintlig organisations eller sammanslutnings verksamhet eller program för förbättring eller avelsurval. I det fallet har Zuchtverband für Ponys inte rätt att direkt åberopa beslut 92/353.

21 Enligt Verwaltungsgerichtshof kan det handlingsutrymme som medlemsstaterna genom användningen av verbet får synes ha tillerkänts emellertid omintetgöras genom andra gemenskapsrättsliga bestämmelser. Den har erinrat om att domstolen i dom av den 16 september 1999 i mål C-435/97, WWF. m.fl. (REG 1999, s. I-5613), slog fast att det utrymme för skönsmässig bedömning som medlemsstaterna tycks ha enligt artikel 4.4 i rådets direktiv 85/337/EEG av den 27 juni 1985 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt (EGT L 175, s. 40; svensk specialutgåva, område 15, volym 6, s. 226) begränsas genom artikel 2.1 i detta direktiv.

22 Även om artikel 2.2 i beslut 92/353 skulle anses medföra ett utrymme för medlemsstaterna att göra skönsmässiga bedömningar, skulle det likväl bli fråga om huruvida en medlemsstat med hänsyn till de gemenskapsrättsliga principerna kan föreskriva de villkor som skall gälla för avslag på nya sammanslutningars ansökan om erkännande utan att ge befintliga sammanslutningar en i lag skyddad rätt som innebär att en ansökan om erkännande skall avslås.

23 När det gäller antagandet att rasens bevarande skulle äventyras anser Verwaltungsgerichtshof att det är tveksamt huruvida en befintlig organisation skulle kunna göra en i lag skyddad rätt gällande som innebär att en ansökan om erkännande skall avslås. Det finns nämligen inte något direkt samband mellan detta skäl att avslå en ansökan och en befintlig organisations intressen.

24 Verwaltungsgerichtshof har också erinrat om att ett direktiv enligt domstolens rättspraxis inte i sig kan medföra skyldigheter för en enskild, och det kan alltså inte åberopas gentemot denne (dom av den 14 juli 1994 i mål C-91/92, Faccini Dori, REG 1994, s. I-3325; svensk specialutgåva, volym 16, s. I-1). Det skall därvid påpekas att artikel 2.2 i beslut 92/353 inte begränsas till beviljande av förmåner för befintliga sammanslutningar, som dessa eventuellt skulle kunna åberopa med avseende på en medlemsstat. Denna bestämmelse synes också innebära en börda för en avelssammanslutning som ansöker om erkännande, eftersom ett sådant kan vägras om de villkor som föreskrivs i artikel 2.2 a är uppfyllda. Verwaltungsgerichtshof anser emellertid att det inte säkert går att avgöra om en börda av detta slag utgör en "skyldighet för en enskild" i den mening som avses i domstolens rättspraxis.

25 Enligt Verwaltungsgerichtshof innebär domstolens rättspraxis att ett direktiv indirekt kan medföra bördor för enskilda, och den har i samband därmed hänvisat

till domstolens dom av den 11 augusti 1995 i mål C-431/92, kommissionen mot Tyskland, REG 1995, s. I-2189, kallad Großkrotzenburgdomen, och av den 22 juni 1989 i mål 103/88, Fratelli Costanzo, REG 1989, s. 1839, svensk specialutgåva, volym 10, s. 83).

26 Verwaltungsgerichtshof har dessutom undersökt i vilken utsträckning gemenskapsrätten inverkar på den nationella processrätten och de nationella behörighetsbestämmelserna. Med beaktande av den otvetydiga formuleringen i 9 § tredje stycket i Tierzuchtgesetz är det inte möjligt att tolka österrikisk rätt så, att en befintlig avelsorganisation har rätt att föra talan mot det beslut som fattas av myndigheterna i ett förfarande för erkännande av en ny avelsorganisation. Enligt österrikisk doktrin, som baseras på domstolens rättspraxis (dom av den 7 juli 1981 i mål 158/80, Rewe, REG 1981, s. 1805; svensk specialutgåva, volym 6, s. 153), ankommer det emellertid, i avsaknad av en specifik gemenskapsrättslig bestämmelse, på medlemsstaterna att lagstifta om rättsmedel som möjliggör för de enskilda att utöva de rättigheter som de har enligt gemenskapsrätten. Iakttagandet av medlemsstaternas självstyre innebär att gemenskapsrätten inte får ersätta tillämpningen av nationella bestämmelser i fråga om förfarande och behörighet.

27 Den österrikiska lagstiftaren har i förevarande fall utformat processlagstiftningen för avelssammanslutningar och avelsorganisationer så, att de inte kan väcka talan vid Verwaltungsgerichtshof. Även om artikel 2.2 a i beslut 92/353 skulle ge befintliga sammanslutningar en rätt som innebär att de villkor som föreskrivs i denna bestämmelse skall iakttas, är det, under dessa omständigheter, inte fråga om en i lag skyddad rättighet i Österrike.

28 Enligt Verwaltungsgerichtshof är detta resultat inte tillfredsställande och det kan inte härledas ur domstolens rättspraxis (dom av den 24 september 1998 i mål C-76/97, Tögel, REG 1998, s. I-5357, och av den 4 mars 1999 i

mål C-258/97, HI, REG 1999, s. I-1405). Ett anspråk som grundas på gemenskapsrätten borde kunna framställas vid Verwaltungsgerichtshof, som är den nationella domstol som normalt är behörig att pröva samma typ av anspråk som grundas på nationell rätt.

29 Verwaltungsgerichtshof har med beaktande av dessa omständigheter beslutat att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfrågor till domstolen:

"1) Innebär artikel 2.2 a i ... beslut 92/353 ... att en befintlig avelsorganisation (avelssammanslutning) har en rätt som innebär att en ny avelsorganisation (avelssammanslutning) skall vägras erkännande, om ett erkännande av den nya avelsorganisationen (avelssammanslutningen) hotar rasens fortbestånd eller äventyrar en befintlig organisations eller sammanslutnings verksamhet eller program för rasförbättring eller avelsurval?

2) Utgör artikel 2.2 a i det[ta] beslut [92/353] hinder för att tillämpa en nationell bestämmelse, som

a) endast ger en befintlig avelsorganisation (avelssammanslutning) en rätt att yttra sig till den handläggande myndigheten i ett ärende rörande erkännande av en ny avelsorganisation (avelssammanslutning), men inte en rätt som innebär att den nya organisationen (sammanslutningen) skall vägras ett erkännande på den grunden att ett erkännande skulle hota rasens

fortbestånd eller äventyra en befintlig organisations eller sammanslutnings verksamhet eller program för förbättring eller avelsurval, och

b) inte ger den befintliga organisationen eller sammanslutningen en rätt att överklaga en förvaltningsmyndighets beslut till domstol (Verwaltungsgerichtshof), i det fall förvaltningsmyndigheten beslutat om erkännande trots att nämnda organisation eller sammanslutning har gjort en invändning?"

Den första tolkningsfrågan

30 Den hänskjutande domstolen har ställt sin första fråga och den första delen av sin andra fråga till EG-domstolen för att få klarhet i huruvida artikel 2.2 a i beslut 92/353 skall tolkas så, att de organisationer eller sammanslutningar som redan har erkänts eller godkänts officiellt för en hästras har rätt att kräva att de behöriga myndigheterna avslår en ansökan om erkännande eller godkännande från en ny sammanslutning eller organisation som för eller upprättar stamböcker för samma ras, när en eller flera av de omständigheter som nämns i denna bestämmelse föreligger.

31 Det skall inledningsvis erinras om att de behöriga myndigheterna i den berörda medlemsstaten, enligt artikel 2.1 i beslut 92/353, officiellt skall godkänna eller erkänna varje organisation eller sammanslutning som för eller upprättar en stambok, om organisationen eller sammanslutningen uppfyller villkoren i bilagan till nämnda beslut.

32 Som framgår av denna bestämmelse liksom av skälen till direktiv 90/427 överensstämmer i allmänhet det officiella godkännandet eller erkännandet av nya organisationer eller sammanslutningar som för eller upprättar en stambok med de ändamål som eftersträvas i den gemenskapslagstiftning som avser handel med hästar inom gemenskapen. Strävan att uppfylla målet att uppmuntra avel med registrerade hästar och att utveckla handeln med dessa inom gemenskapen förutsätter nämligen att det i gemenskapens olika medlemsstater finns ett tillräckligt antal organisationer som förmår hålla de stamböcker i vilka ett växande antal hästar skall kunna registreras.

33 Även om gemenskapslagstiftningen innebär att ett officiellt erkännande eller godkännande av nya sammanslutningar eller organisationer som för eller upprättar stamböcker skall främjas innehåller den icke desto mindre krav på att varje sammanslutning och organisation skall uppfylla de krav som föreskrivs i bilagan till beslut 92/353, vilket framgår av ordalydelsen i artikel 2.1 i det beslutet. Vidare följer det av artikel 4.1 a i direktiv 90/427 att erkännandet eller godkännandet av nämnda organisationer och sammanslutningar skall ske med beaktande av de principer som slagits fast av den organisation eller sammanslutning som för stamboken för rasens ursprung.

34 Det skall i fråga om artikel 2.2 i beslut 92/353 konstateras att huvudsyftet med denna bestämmelse är att behöriga myndigheter i medlemsstaterna skall ges rätt att företa skönsmässiga bedömningar, som under någon av de omständigheter som föreskrivs i denna artikel 2.2 a eller b innebär att de får avslå en ansökan om erkännande av en ny sammanslutning eller organisation, även om de villkor som föreskrivs i bilagan till detta beslut är uppfyllda, något som såväl den österrikiska regeringen som kommissionen också påpekat. De behöriga myndigheterna är nämligen skyldiga att under andra än dessa omständigheter, och i enlighet med artikel 2.1 i nämnda beslut, erkänna alla organisationer och sammanslutningar som uppfyller de villkor som föreskrivs i nämnda bilaga.

35 Det är i detta sammanhang som det i artikel 2.2 a i beslut 92/353 uttryckligen anges under vilka omständigheter behöriga myndigheter i en medlemsstat kan avslå en ansökan om erkännande av en ny organisation eller sammanslutning. Det rör sig om situationer där det i den berörda medlemsstaten redan finns en eller flera officiellt erkända organisationer eller sammanslutningar för en och samma hästras och där erkännandet av den nya organisationen eller sammanslutningen äventyrar bevarandet av denna ras eller driften av en befintlig organisation eller sammanslutning eller dess program för förbättring eller avelsurval.

36 I motsats till vad Zuchtverband für Ponys har hävdat kan artikel 2.2 a i beslut 92/353 inte tolkas så, att en befintlig sammanslutning ges en subjektiv rätt att kräva av de berörda behöriga myndigheterna att de avslår en ansökan om erkännande av en ny sammanslutning eller organisation när en eller flera av de omständigheter som avses i denna bestämmelse föreligger. Om en sådan tolkning godtogs skulle den nämligen begränsa det utrymme för skönsmässiga bedömningar som i artikel 2.2 i beslut 92/353 har förbehållits de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna.

37 Svaret på den första frågan är alltså att artikel 2.2 a i beslut 92/353 skall tolkas så, att när en eller flera av de omständigheter som anges i denna bestämmelse föreligger har organisationer eller sammanslutningar som redan har erkänts eller godkänts officiellt för en hästras inte rätt att kräva att behöriga myndigheter skall avslå en ansökan om erkännande eller godkännande av en ny sammanslutning eller organisation som för eller upprättar stamböcker för samma ras.

Den andra frågan

38 Den hänskjutande domstolen har ställt den andra delen av sin andra fråga till EG-domstolen för att få klarhet i huruvida gemenskapsrätten utgör hinder för att tillämpa en lagstiftning i en medlemsstat enligt vilken befintliga sammanslutningar och organisationer som har motsatt sig ett erkännande av en ny sammanslutning eller organisation inte ges rätt att föra talan vid domstol mot det beslut om erkännande som de behöriga nationella myndigheterna har fattat.

39 Av svaret på den första frågan framgår att när en eller flera av de i artikel 2.2 a i beslut 92/353 angivna omständigheterna föreligger, har de organisationer eller sammanslutningar som redan erkänts eller godkänts officiellt för en hästras inte rätt att kräva att de behöriga myndigheterna avslår en ansökan om erkännande eller godkännande av en ny sammanslutning eller organisation som för eller upprättar stamböcker för samma ras.

40 Svaret på den andra frågan är mot denna bakgrund, och av de skäl som generaladvokaten angav i punkterna 38–40 i sitt förslag till avgörande, att gemenskapsrätten inte utgör något hinder för att tillämpa en lagstiftning i en medlemsstat enligt vilken befintliga sammanslutningar och organisationer som har motsatt sig ett erkännande av en ny sammanslutning eller organisation inte ges rätt att föra talan vid domstol mot det beslut om erkännande som de behöriga nationella myndigheterna har fattat.

Rättegångskostnader

41 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella

domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

På dessa grunder beslutar domstolen (första avdelningen) följande dom:

1) **Artikel 2.2 a i kommissionens beslut 92/353/EEG av den 11 juni 1992 om fastställande av kriterier för godkännande eller erkännande av organisationer och sammanslutningar som för eller upprättar stamböcker för registrerade hästdjur skall tolkas så, att när en eller flera av de omständigheter som anges i denna bestämmelse föreligger har organisationer och sammanslutningar som redan har erkänts eller godkänts officiellt för en hästras inte rätt att kräva att behöriga myndigheter skall avslå en ansökan om erkännande eller godkännande av en ny sammanslutning eller organisation som för eller upprättar stamböcker för samma ras.**

2) **Gemenskapsrätten utgör inte något hinder för att tillämpa en lagstiftning i en medlemsstat enligt vilken befintliga sammanslutningar och organisationer som har motsatt sig ett erkännande av en ny sammanslutning eller organisation inte ges rätt att föra talan vid domstol mot det beslut om erkännande som de behöriga nationella myndigheterna har fattat.**

Underskrifter